

"ЗӨГИЙН АЖ АХУЙН НЭГДСЭН ГАРЫН АВЛАГА" Агуулга

「養蜂の手引書」目次

	Оршил Номын танилцуулга Товчилсон үгийн тайлбар Зөгийн арчилгаа маллагааны хуанли	はじめに 本書の構成 略語 養蜂カレンダー
1	Зөгийн аж ахуйн үндсэн ойлголт	養蜂の基本
1-1	Зөгийн аж ахуй	養蜂について
1-1-1	Зөгийн аж ахуй гэж юу вэ?	養蜂とは何か？
1-1-2	Монгол орны зөгийн аж ахуйн тухай	モンゴルの養蜂
1-1-3	Зөгийг шаардлагатай хэмжээт зай	養蜂プロセスマップ
1-2	Балт зөгийн биологи	ミツバチの生態
1-2-1	Балт зөгийн тухай	ミツバチについて
1-2-2	Зөгийн бүлийн бүтэц	蜂群の構成
1-2-3	Зөгийг шаардлагатай хэмжээт зай (bee space)	ビースペース
1-3	Зөгийн аж ахуй болон ургамал	養蜂と植物
1-3-1	Зөгий болон цэцэг хоорондын хамаарал	ミツバチと花の関係
1-3-2	Зонхилох балт, тоост ургамал	主な蜜源・花粉源植物
1-4	Цэцэглэлтийн хуанли	開花カレンダー
1-4-1	Цэцэглэлтийн тухай мэдэж үйл ажиллагаандаа ашиглах	開花情報の把握と花の利用
1-4-2	Цэцэглэлтийн хуанли хийх	開花カレンダーの作成
1-5	Зөгийн балны чанар	ハチミツの品質
1-5-1	Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал	食品安全
1-5-2	MNS гэж юу вэ?	MNSとは何か？
1-5-3	Стандартад нийцсэн зөгийн бал бэлтгэх	規格を満たした蜂蜜の生産
1-6	Зөгийн аж ахуй болон тоос хүртээлт	養蜂とポリネーション
1-6-1	Тоос хүртээх үйлчилгээнд зөгийчний гүйцэтгэх үүрэг	ポリネーションにおける養蜂の役割
1-6-2	Тоос хүртээлтийн бодит жишээ	ポリネーションの具体例
1-7	Бусад бүтээгдэхүүн	その他の養蜂生産物
1-7-1	Зөгийн лав	ミツロウ
1-7-2	Цэцгийн тоос	花粉
1-7-3	Зөгийн жилий	プロポリス
1-7-4	Зөгийн сүүнцэр	ローヤルゼリー
1-7-5	Зөгийн хор	蜂毒
1-8	Зөгийчний мөрдөх хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй	養蜂家の労働安全
2	Зөгийн аж ахуйн багаж, тоног төхөөрөмж	養蜂の道具・設備
2-1	Зөгийчний багаж хэрэгсэл	養蜂家の道具
2-2	Зөгийн бал хураах, шүүх, хадгалах, савлах багаж хэрэгсэл	採蜜、分離、ハチミツの保管、充填のための道具
2-3	Зөгийн гэр (Үүр хайрцаг), дагалдах хэрэгсэл	巣枠(巣箱)と付属の道具
3	Зөгийн бүлд үзлэг хийх ерөнхий технологи	内検の一般的技術
3-1	утуур ашиглах	燻煙器の使い方
3-2	Зөгийн бүлд үзлэг хийх ерөнхий арга, дараалал	内検の一般的な方法と順序
3-3	Зөгийн эрүүл мэнд, эрүүл ахуй, зөгийн балны гарал үүслийн бүртгэл хөтлөх	蜂の健康、衛生状態、蜂蜜生産工程の記録

4	Зөгийн арчилгаа маллагааны хаврын менежмент (3-5 дугаар сар)	春の飼育管理(3-5月)
4-1	Зөгийн бүлийг өвөлжөөнөөс гаргахын өмнөх бэлтгэл ажил	蜂群を越冬庫から出す前の準備
4-1-1	Зөгийг тавих газраа сонгох, бэлтгэх	蜂群を置く場所の選択と準備
4-1-2	Цэвэрлэж халдваргүйтгэсэн үүр хайрцаг, дэр цаваг давууг бэлтгэх	掃除・消毒した巣箱と蜂群用布団の準備
4-1-3	Уурагт тэжээлийн нөөц бэлтгэх	タンパク飼料の準備
4-1-4	Варроа хачгийн эмийн нөөц бэлтгэх	ダニ薬の準備
4-2	Зөгийн бүлийг өвөлжөөнөөс гаргах болон нэн даруйг хийх арчилгаа	蜂群を越冬庫から出したらすぐにすべきこと
4-2-1	Зөгийн бүлийг өвөлжөөнөөс хэзээ гаргах вэ?	蜂群を越冬庫からいつ出すべきか?
4-2-2	Өвөлжсөн үүр хайрцгийг солих, цэвэрлэх	越冬した巣箱の交換と清掃
4-2-3	Жаазыг цөөлж зөгийн нягтаршлыг нэмэгдүүлэх (Зөгийг шахах)	巣枠を抜いて蜂群の密度を高める(蜂群を締める)こと
4-2-4	Зөгийн бүлд идэвхжүүлэх уусмал, уурагт тэжээл өгөх	蜂群の建勢と代用花粉の給餌
4-2-5	Варроа хачгийн эмийг хэрэглэх, үр дүнг шалгах	ダニ薬の使用と結果の確認
4-3	Өвөлжөөнөөс гарсан даруйд үүсэж болзошгүй бэрхшээл, авах арга хэмжээ	越冬庫から出した直後に起こりうる問題と対策
4-3-1	Өвөлжөөнөөс эх зөгийг бүл гарч ирэх, авах арга хэмжээ	越冬庫から無王群が出てきた場合の対策
4-3-2	Эх зөгийг боловч ажилчин зөгийн тоо хэт цөөхөн байх, авах арга хэмжээ	働き蜂の数が少なすぎる場合の対策
4-3-3	Өвөлжөөнөөс сахарын тэжээлийн нөөц бүрэн дуусч гарч ирэх, авах арга хэмжээ	餌が完全に終わった状態で越冬から出た場合の対策
4-3-4	Өвөлжөөнөөс гарсан эх зөгийг өндөглөхгүй байх, авах арга хэмжээ	越冬から出た女王蜂がしばらく産卵しない場合にとるべき対応
4-3-5	Өвөлжөөнөөс гарснаас хойших нэг сарын хугацаанд хийх арчилгаа	越冬から出てから1ヶ月の間にすべきこと
4-4	Өвөлжөөнөөс гарснаас хойш нэг сарын дараагаас эхлэн хийх арчилгаа	越冬から出てから1ヶ月後から管理すべきこと
4-4-1	Шинээр өндөглүүлэх жааз нэмэх	産卵枠の追加
4-4-2	Эх зөгийг өндөглөх ташаалавч нэмж өгөх	産卵できる巣房エリアの拡大
4-4-3	Зөгийг сүрэглэх ба сэргийлэх арга хэмжээ	ミツバチの分封とその対策
5	Зөгийн арчилгаа маллагааны зуны менежмент (6-8 дугаар сар)	夏の飼育管理(6-8月)
5-1	Бал хураах бүл бэлтгэх	採蜜群を作る
5-1-1	Зөгийн бүлийг давхарлах, жааз хоорондын зайг тохируулах	蜂群を2段群にして、巣枠間の間隔を設定する
5-1-2	Шинээр сэмж татах, сархиаг бариулах	新しい巣礎を張る/ミツバチに巣を作らせる
5-1-3	Бал хураах бүлийн хүчийг тогтвортой хадгалах	強い採蜜群を維持する
5-1-4	Шинэ бүлэнцэрийн гарал үүслийг бүртгэх	新しい群の履歴を記録する
5-2	Авгалдай зөөх аргаар эх зөгийг бойжуулах	幼虫を移虫する方法で女王をつくる
6	Зөгийн бал хураах	採蜜
6-1	Зөгийн бал хураахын өмнөх бэлтгэл ажил	採蜜前の準備
6-1-1	Бал хураах бүлд өмнөх өдөр нь үзлэг хийж бэлтгэх	採蜜前日の内検
6-1-2	Бал хураахад шаардлагатай багаж хэрэгслийг бэлтгэх	採蜜に必要な道具の準備
6-2	Стандарт шаардлагад нийцсэн (өтгөн, бохирдолгүй) бал хураах технологи	標準的な(濃度が高く汚染されていない)採蜜技術
6-2-1	Бал хураах жаазыг сонгож авах	採蜜する巣枠の選択
6-2-2	Шингэн бал хураахаас болгоомжлох!!	糖度の低い蜂蜜に注意!!
6-2-3	Бал хураах явцад хийх балны чанарын шалгалт	採蜜時の品質確認
6-3	Бал хураах үеийн ариун цэвэр, эрүүл ахуйн нөхцөл	採蜜時の衛生状態
6-3-1	Хэрэглэж буй багаж хэрэгслийн эрүүл ахуй	使用する道具の衛生管理
6-3-2	Бал хураалтанд оролцож буй хүмүүсийн ариун цэвэр	採蜜に携わる人の衛生管理
6-3-3	Бал ялгах үеийн эрүүл ахуй	蜂蜜を分離機にかける際の衛生管理
6-4	Бал савлах үеийн эрүүл ахуй, чанарын хяналт	蜂蜜充填時の衛生と品質管理
6-4-1	Бал савлах үеийн эрүүл ахуйн менежмент	蜂蜜充填時の衛生管理
6-4-2	Эцсийн бүтээгдэхүүнийг савлах	最終製品の充填
6-5	Бүтээгдэхүүнийг эрүүл ахуй болон чанар, хяналт	製品の衛生と品質管理
6-5-1	Бүтээгдэхүүнийг чанар	製品の品質
6-5-2	Балыг цувралаар дугаарлан бүртгэх, савлах	ロット番号の登録と包装
6-5-3	Хүнсний саванд тавигдах шаардлага	食品容器の要件
6-6	Бүтээгдэхүүний цувралын мониторинг, мөшгих систем	製品のモニタリングおよびトレーサビリティシステム
6-6-1	Цувралын мониторинг	ロットのモニタリング
6-6-2	Эргэн мөшгих тогтолцоо	トレーサビリティシステム
6-7	Бал хураасны дараах бүлийн арчилгаа	採蜜後の蜂群管理

7	Зөгийн бүлийн намрын арчилгаа маллагаа (8-10 дугаар сар)	秋の飼育管理(8-10月)
7-1	Зөгийн бүлийн хүчийг хадгалах	蜂群の強度を維持する
7-2	Өвөлжих зөгийг олноор бий болгох	越冬蜂を作る
7-3	Хачгийн халдварыг хянах, эмчлэх	ダニを管理し、投薬する
7-4	Бүлийн давхрыг буулгах	2段群の上段を降ろす
7-5	Зөгийн бүлд өвөлжих тэжээл олгох	蜂群に冬の餌を与える
8	Зөгийг бүлийг өвөлжүүлэх	蜂群の越冬
8-1	Зөгийн өвөлжөөнийг байр	蜂群の越冬庫
8-1-1	Зөгийн өвөлжих байр бэлтгэсэн туршлагауд	越冬庫の準備
8-2	Зөгийн бүлийг амжилттай өвөлжүүлж буй туршлагауд	越冬の成功事例
8-2-1	Өвөлжих явцад нэмэгдэл тэжээл олгох туршлага	越冬中に追加する餌
8-2-2	Эх зөгийг бүлэнцэрт өвөлжүүлэх туршлага	女王蜂の越冬試験
9	Зөгийн эрүүл мэнд, эрүүл ахуйн менежмент	ミツバチの衛生と健康管理
9-1	Зөгийн аж ахуйд Мал эмнэлгийн үйлчилгээ, эрүүл ахуйн шаардлагыг мөрдөх нийтлэг заавар	養蜂業における衛生管理及び獣医薬務のための一般指針
9-1-1	Талуудын хүлээх үүрэг	当事者の義務
9-1-2	Нийтлэг зааварт холбогдох бусад материалууд	一般指針に関連するその他の資料
9-2	Зөгийн үүр хайрцаг болон бусад дагалдах хэрэгслийн эрүүл ахуйн менежмент	巣箱と付属品の管理
9-2-1	Зөгийн үүр хайрцаг, хашлага самбар, идүүр, дэр, цаваг даавууны цэвэрлэгээ, халдваргүйтгэл	巣枠、手すり、巣箱、布団、布地の清掃と消毒
9-3	Зөгийн аж ахуйн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн эрүүл ахуйн менежмент	養蜂設備と道具の衛生管理
9-3-1	Бал ялгуур, хаалтны хутга, ховхчуур, эх хашигч зэрэг төмөр хэрэгсэл, зөгийг хувцас, бээлий, гутлын цэвэрлэгээ халдваргүйтгэл	巣枠、手袋、長靴の清掃と消毒
9-4	Зөгийн суурийн эрүүл ахуйн менежмент	蜂場の衛生管理
9-4-1	Зөгийн суурийн эрүүл ахуй	蜂場の衛生
9-4-2	Зөгийн бүлийн эрүүл ахуйн менежмент	ミツバチの衛生管理
9-5	Зөгийн өвчин, эмгэг, урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээ	ミツバチの病気の予防と管理
9-5-1	Өвчин үүсгэх хүчин зүйл, тархах зам	疾病の原因、感染拡大とその経路
9-5-2	Варроа хачгийн халдвар (Varroasis)	バロア病 (Varroasis)
9-5-3	Варроа хачгийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх	ミツバチヘギイタダニに対する薬物防除
9-5-4	Варроа хачгийн эсрэг эмийн бус эмчилгээ	ミツバチヘギイタダニに対する非薬物防除
9-5-5	Варроа хачгийн халдварлалтын түвшинг тогтоох	バロア病の感染レベルの評価
9-5-6	Америк үжил өвчин (American Foulbrood)	アメリカ腐蝕病
9-5-7	Европ үжил өвчин (European Foulbrood)	ヨーロッパ腐蝕病
9-5-8	Нозема өвчин (Nosemosis)	ノゼマ症
9-5-9	Acarapis woodi хачгийн шимэгчлэл (Acariasis)	アカリダニ
9-5-10	Aethina tumida (Үүр хайрцгийн жижиг цох)-гийн шимэгчлэл (Aethinosis)	Small hive beetle
9-5-11	Tropilaelaps spp.-гийн шимэгчлэл (Tropilaelapsosis) .	ミツバチテゲダニ
9-5-12	Үрвэлдэй шохойжих өвчин (Chalkbrood disease)	チョーク病
9-5-13	Үрвэлдэй шалхайх өвчин (Sacbrood)	サックブルード病
9-6	Эмийн зохистой хэрэглээ	薬剤の適切な使用
9-6-1	Зөгийн эмийн хэрэглээнд анхаарах зүйлс	薬剤の使用に関する注意事項
9-7	Зөгийг өвөлжүүлэх байрны эрүүл ахуйн менежмент	越冬庫の衛生管理
9-7-1	Зөгийг өвөлжих эрүүл ахуйн нөхцөлийг хангах	越冬のための衛生状態の確保
9-7-2	Зөгийг өвөлжих байрыг халдваргүйтгэх	越冬庫の消毒
10	Зөгий аж ахуйн бизнес менежмент	養蜂経営
10-1	Таны зөгийн аж ахуй эрхлэж буй зорилго юу вэ?	経営の目的
10-2	Менежментийн нөөц гэж юу вэ?	経営資源
10-3	Зөгийн бүлийг байршуулах тохиромжтой орчин гэж юу вэ?	養蜂を行うための適切な環境
10-4	Зардлаа тодорхой мэдэх үү?	コストの把握
10-5	Ирэх улирлын борлуулалтын төлөвлөгөө	次のシーズンの事業計画
11	Зах зээлийн тойм	マーケットを考える
11-1	Таны зөгийн аж ахуйн менежментийн гол "цөм" нь юу вэ?	あなたの養蜂経営の「強み」は何か？
11-2	Зах зээлийн тухайд	販売先の市場について
11-3	Өрсөлдөгчөө таньж мэдэх	競合相手を考える

12	“Бүтээгдэхүүн” болгон борлуулах	“商品”の販売を考える
12-1	Таны зөгийн балыг “Бүтээгдэхүүн” болгон борлуулах үеийг төсөөлө	自分の“商品”を考える
12-2	Төсөөлж байгаа борлуулалт = Ирээдүйн зорилт	将来の売り上げ目標を立てる
13	Зөгийн балыг брэнд бүтээгдэхүүн болгон хөгжүүлэх	ハチミツのブランディング
13-1	Фенүүдээ нэмэгдүүлээрэй	ファンを増やす
13-2	Та брэндийг бий болгоход баримтлах өөрийн гэсэн зарчимтай байх шаардлагатай	ブランディングのためのルールを決める
13-3	Бүтээгдэхүүнээ борлуулах бэлтгэл хийцгээе!	販促ツールを準備する
14	Зөгийн балны нийлүүлэлт	ハチミツの供給
14-1	Тогтвортой нийлүүлэлт хамгийн чухал	安定供給が重要
14-2	Хэрэглэгчдийн итгэлийг хүлээх	顧客の信頼を得る
15	Зөгийн балны нэмүү өртгийн сүлжээ	ハチミツのバリューチェーン
15-1	Баг болцгооё	ネットワークを構築する
15-2	Хамтрах аргаар ашгаа нэмэгдүүлэх	協働により利益を増やす
16	Зөгийчид хамтрах, нэгдэх байгууллагын хэлбэр	養蜂家の協同と組合
16-1	Байгууллагын төрөл	組織の種類
16-2	Байгууллагын үйл ажиллагааны жишээ	組織活動の事例
17	Санхүүгийн эрсдэл	経営リスク
17-1	Санхүүгийн эрсдэл бий болдог	経営リスクの発生
17-2	Эрсдлийг удирдах	経営リスクヘッジ
17-3	Үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх хөрөнгө оруулалт	事業拡大への投資
18	Төсөл хэрхэн бичих вэ?	事業計画の提案・申請
18-1	Төсөл бичихэд урьдчилан анхаарах зүйл	事業申請の注意事項
18-2	Төслийн баримт бичгийн бүрэлдэхүүн	計画に含まれる内容
18-3	Бизнес төлөвлөгөө хэрхэн бичих вэ (жишээ)	事業計画書の書き方(例)
19	Зөгийн аж ахуйтай холбоотой эрх зүйн тогтолцоо	養蜂に関連する法制度と枠組み
19-1	Зөгийн аж ахуйтай холбоотой хууль эрх зүй	養蜂に関する法制度
19-2	Зөгийн аж ахуйтай холбоотой байгууллагууд	養蜂関連組織
	Хавсралт	付属資料
Z-1	Зөгийн эрүүл мэнд, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн бүртгэлийн дэвтэр	養蜂家の衛生管理記録ノート様式
Z-2	Зөгийн эрүүл мэнд, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн бүртгэлийн хяналтын дэвтэр	衛生管理記録ノートの管理簿
Z-3	Зөгийн аж ахуйд мал эмнэлгийн үйлчилгээ, эрүүл ахуйн шаардлагыг мөрдөх нийтлэг заавар Зөгийн эрүүл мэнд, эрүүл ахуй, зөгийн балны гарал үүслийн бүртгэлийн загвар Зөгийн аж ахуйн мал эмнэлгийн гэрчилгээний загвар Зөгийн бүлийн эрүүл мэндийн тандах үзлэгийн хуудасны загвар Мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгж болон ЗАА-н хамран ажиллах гэрээний загвар	養蜂業における衛生管理及び獣医業務のための一般指針 一般指針添付資料(記録ノート様式) 一般指針添付資料(獣医証明書様式) 一般指針添付資料(蜂群の健康チェックシート様式) 一般指針添付資料(獣医との契約書様式)
Z-4	Зөгийн аж ахуйд чиглэсэн мал эмнэлгийн ажил үйлчилгээний хуваарь	獣医による養蜂業務カレンダー
Z-5	Балт зөгийн голлох өвчний ангилал, үүсгэгч	ミツバチの主な疾病と原因
Z-6	Малын эмч нарын үргэлжилсэн сургалтанд зориулсан “Балт зөгийн эрүүл мэнд, эрүүл ахуй” сэдвийн сургалтын төлөвлөгөө /Төсөл/	獣医師免許更新のための「ミツバチの健康と衛生」をテーマとしたカリキュラム案
Z-7	Зөгийн гэрийн (үүр айрцаг) ажлын зураг	巣箱図面
Z-8	Бүлэнцэрийн гэрийн ажлын зураг	交尾箱図面
Z-9	Зөгийн аж ахуйн нэр томъёоны англи-монгол тайлбар толь бичиг (A-W) Ашигласан материал	養蜂用語集 参考文献